



**Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab anno Christi 1431. usque ad annum 1441

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1768**

**VD18 90118316**

§. 6. Sessio I. Basileensis Synodi.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66426](#)

Sæcul. XV.  
A.C. 1431.

§. VI.

*Sessione I. Basileensis Synodi.*

Illucescente igitur decima quarta Decembris die Basileæ in Ecclesia Cathedrali celebrata est Sessione prima, in qua facro per Philibertum Constantiæ in Normania Episcopum peracto, absolutisque de more precibus, Cardinalis Julianus Synodi Præses orationem habuit in hæc I-faiæ Prophetæ verba : *Mundamini, qui portatis vasa Domini.* cap. 52. v. 11. Adhortabatur in ea Patres, ut cum summa castimonia, morumque integritate mutuam, & sinceram inter se charitatem foverent, ac universalis Ecclesiæ necessitatibus ea sollicitudine prospicerent, quæ non modo supremum illius caput, sed singula etiam membra deceret. Finito hoc sermone Constantiensis Episcopus elatum concendens solium clara & distincta voce, præsentibus Regis Romanorum, & Sabaudiæ Ducis Oratoribus, aliisque nobilitate generis longe præstantissimis sequentia statuta perlegit.

*Cont. Labbe*  
to. 12. p. 459.  
E<sup>o</sup> 462.

Primum erat decretum Concilii Constantinensis Sessione trigesima nona conditum de celebratione Conciliorum, quo fanciebatur, ut præsenti absoluto Concilio Generali proximum post quinquennium,

nium, tertium dein a fine secundi post <sup>secul.</sup> XV.  
septennium, reliqua demum a decennio  
in decennium perpetuo celebrentur in  
locis, quæ Pontifex ante cujuslibet Sy-  
nodi finem, approbante & consentiente  
ipso Concilio assignaret. Absoluta hac  
lectione publicabatur decretum unacum  
Bulla Martini V., quibus civitas Basi-  
leensis pro Concilio mox celebrando de-  
stinabatur. Postmodum propositæ sunt *Ibid. p. 465.*  
sex caussæ seu rationes hujus Concilii <sup>&</sup> 468.  
celebrationem suadentes, ad quas veluti  
ad scopum atque finem tota Synodi in-  
tentio collimaret. I. Ut hæreses extir-  
parentur. II. Ut omnes populi Christia-  
ni ad unionem Ecclesiæ Catholicæ re-  
ducerentur. III. Ut ea, quæ Orthodoxæ  
fidei veritates spectant, edocerentur. IV.  
Ut bella inter Principes Christianos ex-  
orta sedarentur. V. Ut Ecclesia in Capi-  
te & membris reformaretur. VI. Deni-  
que, ut vetus Ecclesiæ disciplina, quan-  
tum fieri posset, revocaretur. Cum ve-  
ro ceteræ omnes rationes tandem redu-  
cerentur ad restorationem Ecclesiæ, ve-  
lut præcipuum Synodalis curæ articu-  
lum, ideo Patres opportuna excogitabant  
media, cautelasque necessarias, ut opta-  
tum consequerentur successum, cunctis-  
que, quæ interponi possent, obstaculis  
provide occurrerent. Postremo innova-  
ta fuere decreta in Concilio Constan-

A.C.1431.

A 5 tienti

Sæcul. XV. tiensi publicata contra eos, qui Synodum  
A.C. 1431. perturbare, vel clandestinis artibus, vel

aperta ac manifesta vi illius progressum  
impedire, aut Concilii membra invadere  
attentaverint; necnon adversus eos,  
qui a Synodo recesserint, quin prævie suas  
discedendi rationes exposuissent. Singulare  
sapientiæ ac prudentiæ suæ speci-  
men exhibuerunt hujus Synodi Patres  
per raram sollicitudinem, atque solertiam,  
quam rebus controversis in Synodo e-  
nucleandis impenderunt. Præprimis i-  
gitur statuebant, cunctos Episcopos, qui  
ad Basileense Concilium accederent, in  
quatuor æquales distribui classes, ita, ut  
unaquæque classis mixtim complecte-  
tur quosdam Cardinales, Patriarchas, Ar-  
chiepiscopos, Episcopos, Abbates, Pa-  
rochos, aliosque tam sæculares, quam  
Regulares Theologiæ ac Decretorum Do-  
ctores, de quacunque demum natione  
aut Provincia essent. Quocirca, ut ejus-  
modi classes numero pares forent, sin-  
gulis mensibus quatuor eligebantur Præ-  
lati, scilicet, ex qualibet classe unus, qui  
ceteros ad Synodum recens confluenteret.  
Præterea statutum, ut singulæ sibi unum  
Præsidem cum Syndico, Notario, aliisque  
Officialibus præficerent, ac tribus cujus-  
libet hebdomadæ diebus, nempe secun-  
da, quarta & sexta feriis ordinatim con-

ventus

ventus agerent, in quibus singulæ clas-<sup>Sæcul. XV.</sup>  
ses, seu *Deputationes* (ut Synodi Phrasii  
utamur) mutuo inter se, atque etiam seor-  
sim conferant de rebus, quæ controver-  
sæ, ac examini subjiciendæ essent; si cui  
vero foret animus quicquam proponen-  
di, prius Præsidem, atque classis suæ fo-  
cium adiret, illumque desuper edoceret,  
eo fine, ut hi socios suos ejus rei certio-  
res redderent. Cum autem una classis  
super proposita quæstione in eandem con-  
venisset sententiam, in more positum e-  
rat, ut quempiam ejusdem classis magis  
idoneum feligerent, qui decisionem in hac  
Deputatione factam ad ceteras tres clas-  
ses deferret, unacum omnibus, quibus  
nitezatur, rationum momentis, ut & illæ  
suum hac de re judicium ferrent. Si  
vero contingerebat, aliquam classem, seu  
Deputationem in duas forte opiniones  
dividi, quamvis una pars majori suffra-  
gantium numero alteri prævaleret, nihi-  
lominus ex qualibet dissidentium parte  
feligeretur unus ceteris doctrinæ fama  
præstantior, ad reliquas tres classes ab-  
legandus, qui non solum horum opinio-  
nes, sed etiam rationes, quibus utrinque  
fulciebantur, illis proponeret. Quod si  
eadem ac unanimis harum classium opini-  
o esset, quarta vero aliquod majoris  
momenti dubium adhuc haberet, tunc ar-  
ticulus, qui aliquid difficultatis præsefer-  
re

A.C. 1431.

Sæcul. XV. re videretur, ad tres alias classes denuo  
A. C. 1431. examinandus deferretur; quotiescumque autem aliquis privatus exponeret, quod ex tempore de re proposita sententiam suam dicere haud posset, ei spaciū ad consulendos libros, veritatemque indagandam sufficiens concederetur. Denique quolibet Mense Tres Viri ex singulis classibus magis idonei feligerentur, qui qualibet hebdomada in diebus, quibus vacabatur, ceu classes non congregabantur, conventus agerent.

Igitur hi duodecim Viri junctis consiliis de iis, quæ a quatuor illis classibus discussa erant, conferebant, eo consilio, ut Synodi Præsidem hac super re certiorem redderent, qui Congregationem generalē indiceret, atque Synodica decisio in publica Sessione fieret.

Hanc generalem Concilii Congregationem omnes quatuor nationes Basileæ, quæ urbs est in Helvetia sita, congregatæ constituebant. Ibi liberum unicuique erat circa articulum antea discussum, ac postea definiendum rursus suam propnere sententiam. Hoc autem peracto, Patres Sessionem publicam in Cathedrali Ecclesia celebrabant, atque illius decisio debitæ instructa actis Synodalibus inserbatur. Hæc erat Concilii norma, atque solertia a Patribus Basileensis Synodi in enucleandis articulis non raro con-

tro-

troversis adhibita. Procul dubio Synodus hanc agendi rationem adoptavit, ut nationis Italicæ artibus occurreret, quæ longe plures, quam ceteræ Episcopos recensebat, proin majori suffragiorum numero Ecclesiæ reformationem retardare, vel omnino impedire potuisset. Eadem hæc forma viginti quatuor retro annis observata est in Concilio Constantiensi. Tantam enimvero industriam, tantamque libertatem unquam datam fuisse, nec sæculorum hanc Synodum subsequentium, nec præcedentium monumenta loquuntur.

Nec minori providentia Synodus ussa est, ut litibus ex honorum titulis, atque juribus suboriri solitis obviaret, huncque in finem decrevit, ut per quoscunque gradus, dignitates, vel in sedendo prærogativas, quas quisque in hoc Concilio assequeretur, nullum exinde ipsi jus de novo accresceret, nullique præjudicium generaretur. Præterea singulis, qui huic Concilio interessent, fructus suorum beneficiorum percipiendi facultas concedebatur, eorum absentia eos minime impidente. Tandem vero Synodi Officiales nominabantur, quos inter Notarii erant, Lucas de Viso, Cardinali Juliano ab epistolis, & Rudolphus Dioecesis Genevensis, quibus adjungebantur Henricus Nithartus, Decretorum Doctor, & Ludovicus Parisius



Sæcul. XV. A.C. 1431. Parisius Licentiatus, qui universa Synodi acta postmodum conscribenda inspicerent. Promotores nominabantur Nicolaus Amici Theologiæ Licentiatus, & Henricus Anester Juris Canonici Licentiatus; Henrico autem Statero Trajetensi Decano, & Sandero de Marthausen datum est negotium, ut Synodi Patres in locis, & sedibus debito ordine collocarentur. His ita dispositis, Synodi locum accessit Concili*i* Præses, Pontificali ornatu conspicuus, qui in Cathedra Episcopali prope Altare subsistens, vultum ad Patres convertit; hi autem pariter habitu Pontificio ornati ex utraque chori parte in sua quisque sede assisterant. Denique Principum Legati facie ad Præsidem directa in medio Ecclesiæ sua occupabant scamna; a tergo eorum sedebant supremi S. Ordinum Præpositi, Doctores, ceterique Clerici. Peractis precibus consuetis, unus sive duo ex Prælatis suggestum concendebant, & lectis decretis sciscitabantur, an omnia & singula approbarent; quibus Concilii Præses, ceterique cuiuslibet Deputationis Prælati responderunt: *Placet*, & sic absoluta est Sessio.

§. VII.